

Kvalitetsdokument 2015/2016

Enebo förskola

Enebo Förskola ligger nära idrottsplatsen i Enebyberg och har skog och natur inpå knuten. På förskolan går ca 26 barn som är uppdelade på 2 avdelningar och där arbetar 5 pedagoger och en kokerska. Vi är Kravcertifierade och vår kokerska lagar all mat från grunden med ekologiska råvaror. Enebo är en fristående förskola som drivs av en ekonomisk föräldraförening. Personal och föräldrar strävar gemensamt för att göra barnens förskoletid *trygg, lärorik och rolig*.

Innehållsförteckning

1	Systematiskt kvalitetsarbete i förskolan.....	3
2	Mål: Information skall finnas om hur förskolor gör sin verksamhet tillgänglig för alla barn (även på hemsidor).	4
3	Mål: Förskolan har en pedagogisk dokumentation som visar på barnens utveckling och lärande	6
4	Mål: Förskolan stimulerar och utmanar barnens språkliga förmåga	8
5	Mål: Förskolan stimulerar och utmanar barnens matematiska tänkande.....	8
6	Mål: Förskolan använder digitala lärverktyg/hjälpmedel för att stimulera barnens utveckling	10
7	Förskolan stimulerar och utvecklar barnens intresse för naturvetenskap och teknik	12
8	Mål: Andelen förskollärare i förskolan ska vara lägst 50 %	15
9	Nyckeltal.....	16

1 Systematiskt kvalitetsarbete i förskolan

Beskrivning av vårt systematiska kvalitetsarbete

- **Dokumentation**

Barnens bok, portfolio, kartläggning, väggdokumentation och pedagogisk dokumentation.

Barnen är delaktiga i verksamhetens dokumentation genom barnens bok, portfolio, temaarbete samt barnintervjuer.

- **Personalmöte/planeringstid**

Varje måndag har all personal avsatt tid för reflektion, planering och utvärdering.

- **Läroplan**

Vi utgår alltid ifrån läroplanen när vi planerar vår verksamhet. Vi har upprättat ett Lotusdiagram med förskolans alla mål, där kan vi lätt kontrollera att alla mål följs.

- **Årsplan**

Årsplan är en kalender med alla inplanerade aktiviteter under året.

- **Studiedagar**

Vi har 2 studiedagar per år då vi bl.a. planerar, utvärderar och uppdaterar årsplanen.

- **Föräldrasamtal**

Vi har föräldrasamtal en gång per termin och vid behov.

- **Kvalitetsdokument**

Kvalitetsdokumentet är ett levande dokument som under läsåret är under förändring.

Analys

Med Årsplan, kartläggningar, lotusdiagram och veckomöten har vi lätt att följa verksamhetens utveckling och mål. Vi utgår alltid från läroplanen när vi planerar förskolans verksamhet.

Utvecklingsförslag och åtgärder till nästa år

Vi ska fortsätta att använda och utveckla våra rutiner för kvalitetsarbetet.

2 Mål: Information skall finnas om hur förskolor gör sin verksamhet tillgänglig för alla barn (även på hemsidor).

Beskrivning om hur vi arbetar för att göra förskolan tillgänglig för barn med olika funktionsnedsättningar

När vi har barn med funktionsnedsättningar på Enebo har vi möjlighet att anpassa verksamheten, hämta kunskap och förändra miljön efter barnens behov. Huset är handikappanpassat (ramp vid entrén, handikappsanpassad toalett). Barn med behov av särskilt stöd har alltid rätt till de insatser som krävs. Vi anser att alla barn ska lyckas utifrån sina förutsättningar. Alla barn har sina kompetenser och vår uppgift är att anpassa verksamheten så att alla barn får möjlighet att utvecklas och lära.

- **Kartläggning**

Utifrån intervjuer och observationer gör vi en planering för varje enskilt barn och för hela barngruppen. Dessa planeringar, ”kartläggningar”, uppdateras kontinuerligt (ca 1 gång/månad).

- **Extern handledning**

Vid behov tar vi kontakt med förskolepsykolog, talpedagog, logoped och specialpedagog.

- **Liten grupp**

Vi delar dagligen in barnen i grupper med färre barn för att ge varje barn uppmärksamhet och en lugnare lärmiljö. Indelningen av barnen styrs av barnens intressen, behov och inte utifrån barnets ålder eller kön.

- **Föräldrasamtal**

Vid varje föräldrasamtal gör vi en plan för hur vi tillsammans skall stödja barnet i sin utveckling och sitt lärande.

- **Specialpedagogiskt nätverk**

En förskollärare har medverkat på Skoldatatekets specialpedagogiska nätverk. Nätverket arbetar med specialpedagogiska frågor och utvecklingen av en tillgänglig lärmiljö för barnen.

Analys

Genom vår kartläggning har vi tydligt sett vilka insatser som behövts för varje enskilt barn men också den utveckling som skett. Vi har använt oss av ”värderingsverktyg för tillgänglig utbildning, förskola och skola” för att säkerhetsställa inkludering och tillgänglighet i förskolan.

Vi har gjort ändringar i miljön (bullersanerat, förändrat lekmiljön) för att skapa en lugnare och tryggare stämning för alla.

Utvecklingsförslag och åtgärder till nästa år:

För att säkerhetsställa att vi skapar ett klimat där vi tar tillvara på barnens olikheter och behov, och för att på bästa sätt skapa möjligheter för inkludering, kommer alla pedagoger fortsätta använda sig av SPSM:S värderingsverktyg för tillgänglig förskola.

3 Mål: Förskolan har en pedagogisk dokumentation som visar på barnens utveckling och lärande

Beskrivning av vårt arbete med pedagogisk dokumentation av barnens utveckling och lärande

Pedagogisk dokumentation innebär att vi i arbetslaget, och tillsammans med barnen, reflekterar, upptäcker och vidareutvecklar barnens tankar, idéer och lärande.

- **Intervjuer**

I början av varje termin har vi enskilt samtal med varje barn där vi bland annat frågar om deras intressen, förväntningar, kamratskap och trygghet. Detta är utgångspunkten för barnens utvecklingsplan och planeringsarbete.

- **Föräldrasamtal**

I början av varje termin har vi samtal med alla föräldrar där vi frågar om deras förväntningar på verksamheten. Vi gör en gemensam plan för hur vi på bästa sätt kan stödja deras barn i sin utveckling och sitt lärande.

- **Kartläggning**

Utifrån intervjuer och observationer gör vi en planering för varje enskilt barn och för hela barngruppen. Dessa planeringar, ”kartläggningar”, uppdateras kontinuerligt (ca 1 gång/månad.).

- **Portfolio**

Barnen är alltid delaktiga i sin egen dokumentation som samlas i deras pärm. Där beskrivs teman, framgångar och händelser genom fotografier, teckningar och barnens egna reflektioner.

- **Barnens bok**

På båda avdelningarna finns en veckoplaneringsbok, ”Barnens bok”, där barnen med ord, bilder och fotografier visar vad vi har gjort och kommer att göra under nästkommande vecka. Böckerna står väl synliga inne på avdelningarna och är mycket uppskattade av både barn och föräldrar.

- **Väggdokumentation**

Temaarbeten visas på väggar med fotografier, teckningar, barnens kommentarer och vårt pedagogiska syfte, mål och bakgrund till temat. För att utveckla verksamheten använder vi oss av ett lotusdiagram där vi på ett enkelt sätt ser vad vi kan utveckla och för att säkerhetsställa läroplanens mål.

Analys

Vi har flera metoder för dokumentation, både med och utan barn, vilket vi anser ger en bred bild av det enskilda barnets utveckling och lärande. Vi är nöjda med dokumentationsarbetet men däremot har vi ibland svårt att genomföra de dokumentationer som vi önskar på grund av tidsbrist.

Utvecklingsförslag och åtgärder till nästa år:

Vi behöver mer tid för dokumentation, planering och reflektion till exempel genom en till studiedag per år.

Värdegrundsarbetet behöver uppdateras.

4 Mål: Förskolan stimulerar och utmanar barnens språkliga förmåga

Beskrivning av vårt arbete med att stimulera och utmana barns språkliga förmåga

I alla vardagliga situationer har vi möjlighet att lyssna, bekräfta, benämna, beskriva, ställa frågor, besvara frågor och kommunicera med barnen vilket är en förutsättning för språkutveckling. Därför delar vi dagligen in barnen i grupper med färre barn för att ge varje barn talutrymme och en lugnare lärande miljö. Indelningen av barnen styrs av barnens intressen och behov och inte utifrån barnets ålder eller kön.

- **Vardagliga situationer**

I vår dagliga kommunikation med barnen har vi möjlighet att lyssna, bekräfta, benämna och beskriva. Vi tänker på att använda ett språk som inte är ”för enkelt” för att utmana barnen, vi ställer frågor och följdfrågor och använder synonymer.

- **Samlingar**

Samlingen är en plats för sång, rim och ramsor men också ett forum för att låta barnen lyssna på varandra, berätta och våga agera inför grupp. Vi använder oss av föremål och bilder för att göra det mer konkret för barnen.

- **Sagostund**

Sagor har en stor plats på vår förskola, pedagogerna läser och berättar sagor vid flera tillfällen under dagen. Alla barn får skapa, återberätta och dramatisera kring sagor. Efter lunch har Lingonavdelningen en organiserad sagostund där barnen är indelade i två grupper. De barn som går sitt sista år på Enebo får lyssna på kapitelböcker som de senare återberättar och recenserar.

- **Före Bornholmsmodellen- språklekar i förskolan**

Vi har språksamlingar avsedda för alla barn. När vi har använt oss av Bornholmsmodellen har vi lättare kunnat se barnets språkutveckling. Arbetet med Före Bornholmsmodellen ligger till grund för skolans fortsatta arbete.

- **Ipad**

Lingonavdelningen har använt Ipad för att skriva i applikationen ”Skolstil” för att stimulera deras läs- och skrivinlärning.

De äldsta barnen, ”Lejongruppen”, har använt sig av applikationen ”Book Creator” i sitt projektarbete under vårterminen.

- **Teater**

Alla barn från 3 år har varit på teaterbesök på Enebybergs bibliotek.

- **Spel**

Barnen spelar mycket sällskapsspel och kort med varandra. t.ex. ”Uno”, ”Mastermind” och ”SkipBo”.

- **Bibliotek**

En gång i månaden har vi, tillsammans med ett par barn åt gången, besökt biblioteket för att låna böcker. Detta läsår har vi aktivt lånat böcker som leder till reflektion och eftertanke kring till exempel genus.

Analys

Vi har arbetat aktivt med Bornholmsmodellen under detta år. Att detta har utvecklat språket kan vi se genom att de till exempel återberättar hemma, rimmar och har fått ett ökat ordförråd. Bornholmsmodellen har också stärkt barnens självkänsla. Det visar sig på till exempel samlingar då de vågar agera inför gruppen.

Vi ser att barnen upptäcker sitt eget lärande när vi hör kommentarer som ”nu kan jag läsa” eller ”den här sagan har jag skrivit själv”. När vi ger barnen utmaningar som de klarar av kan vi påvisa lärandet genom att uttrycka ”nu kan du det här, det kunde du inte förut”.

Enligt föräldraenkäten tycker 100% att vi arbetar med att utveckla barnens språk.

Utvecklingsförslag och åtgärder till nästa år

Vi kommer att fortsätta med Före Bornholmsmodellen.

5 Mål: Förskolan stimulerar och utmanar barnens matematiska tänkande

Beskrivning av vårt arbete med att stimulerar och utmanar barnens matematiska tänkande

I alla vardagliga situationer har vi möjlighet att lyssna, bekräfta, benämna, beskriva, ställa frågor, besvara frågor och kommunicera med barnen vilket är en förutsättning för matematikutveckling.

- **Vardagliga situationer**

Vi arbetar med att synliggöra och sätta ord på den matematik som finns i vardagssituationerna. Vi parar ihop vantar i tamburen, vi sorterar och klassificerar leksaker när vi plockar undan. Vid matsituationer resonerar vi kring hur barnen ska dela på de köttbullar som finns kvar för att alla ska få lika många. Vi jämför vad som är tyngst, mjölkkanan eller kannan med vatten.

- **Samling**

Vi räknar närvarande barn och hur många som saknas. Vi påvisar olika mönster och leker olika turtagningslekar. På våra samlingar för de äldre barnen låter vi barnen rösta på t.ex. vilken skog vi ska gå till. Barnen röstar genom att t.ex. lägga varsin kloss på de olika alternativen som finns, vi räknar och ser vilket alternativ som har fått flest ”klossar/röster”. Klossarna bildar ett diagram.

- **Skog**

En fördel med att vara i skogen är att barnen kan lära in matematik praktiskt med hela kroppen. Barnen upplever matematik när de t.ex. kryper *under* grenen, hoppar *över* stocken, *jämför* sin kroppslängd med pinnen. Vi leker lekar där barnen uppmanas att hämta ett *stort/litet* blad, något som är *tungt/lätt*, *litet/stort*, *långt/kort* osv.

- **Spel**

Barnen spelar mycket kort och sällskapsspel med varandra som till exempel UNO, Skipbo och Frukträdgården.

- **Skapande**

När barnen till exempel trär pärlhalsband uppmanar vi dem att trä var tredje pärla av en annan sort eller att lägga en pärlplatta med mönster.

- **Miljö**

På förskolan finns material som siffror, former, spel och konstruktion synligt och tillgängligt för barnen.

Analys

Vi delar dagligen in barnen i grupper med färre barn för att ge varje barn en lugnare lärande miljö. Indelningen av barnen styrs av barnens intressen och behov och inte utifrån ålder eller kön. Då vi har en tydlig kartläggning, som uppdateras kontinuerligt, av barnens intressen och behov så kan vi rikta våra insatser för det enskilda barnet.

Vid temaarbeten och när vi medvetet förändrar miljön får barnen nya utmaningar som också leder till nya insikter och reflektioner.

Utvecklingsförslaget inför detta år var att arbeta mer fördjupat med matematik, det uteblev eftersom vi ägnade mer tid åt språk och natur som barnen var mer intresserade av.

Enligt föräldraenkäten tycker 90 % (10 % vet inte) av föräldrarna att förskolan arbetar med att få barnen att förstå matematik.

Utvecklingsförslag och åtgärder till nästa år

Vi ska fortsätta att ha en miljö i förändring och vara lyhörda för barnens intressen.

6 Mål: Förskolan använder digitala lärverktyg/hjälpmedel för att stimulera barnens utveckling

Beskrivning och konkreta exempel från verksamheten

Vi ser modern teknik som ett bra arbetsverktyg vid dokumentation, söka information och vid presentationer.

- **Ipad och dator**

Vi har trådlöst nätverk på förskolan vilket gör att vi lättillgängligt kan använda oss av internet eller skriva ut dokument och bilder från dator/Ipad. När vi dokumenterar verksamheten och barnens lärande använder vi Ipad till att fotografera/videofilma.

Lingonbarnen använder Ipad till att skriva i applikationen ”Skolstil”, där kan de ljuda sig fram.

De äldsta barnen på förskolan har skrivit egna berättelser. De har ritat, skrivit, fotograferat och spelat in sig själva med ljud i appen ”Bookcreator”. På sommarfesten visade vi deras berättelser för föräldrarna med vår Ipad och projektor.

Månadsbrev och övrig information till föräldrar sker via e-mail.

- **Projektor**

Vi har en projektor som vi kopplar till Ipad och dator så att alla kan vara delaktiga när vi använder oss av modern teknik. Vi har använt oss av projektorn för att visa en PowerPoint-presentation på föräldramötet.

- **Digitalkamera**

Digitalkamera används för att dokumentera barnens utveckling och verksamhet på Blåbär.

- **Mobiltelefon**

Vi har fått en mobiltelefon till förskolan som vi använder till dokumentation men även för att på ett smidigt sätt kunna informera och ha kontakt med föräldrarna.

Analys

De digitala hjälpmedlen används av all personal. Den nya mobiltelefonen har bidragit till än mer lättillgänglig kommunikation med föräldrarna.

Utvecklingsförslag och åtgärder till nästa år

Vi vill att vår projektor ska sättas upp i taket för att underlätta arbetet med att till exempel använda applikationer och visa och samtala om bilder tillsammans med barnen.

7 Förskolan stimulerar och utvecklar barnens intresse för naturvetenskap och teknik

Beskrivning och konkreta exempel från vår verksamhet

Vi lägger stor vikt att tillsammans med barnen värna om vår miljö samt att förmedla till barnen att allting har ett samband. Vi vill skapa en förståelse för naturens olika kretslopp och att människor, natur och samhälle påverkar varandra.

- **Vardagliga situationer**

Vi tar vara på alla vardagliga situationer genom att uppmuntra, ifrågasätta, utforska och samtala om naturvetenskap tillsammans med barnen.

- **Skogen**

Två förmiddagar i veckan går vi till skogen för att ge barnen rika naturupplevelser. Vi menar att det är i naturen som barnen verkligen får ta del av och upptäcka naturvetenskapen med alla sinnen. Eftersom vi har senarelagd lunch finns det mycket tid för lek och lärande. ”Varför ser kottarna olika ut i olika väderlekar?”, ”vart bor alla djur på vintern och vad äter de?” och ”hur förändras blåbärsbusken under året?” är exempel på frågeställningar som leder till utforskande tillsammans med barnen.

- **Hållbar utveckling**

Vi källsorterar och komposterar tillsammans med barnen. För att öka barnens förståelse för återvinning har vi till exempel gjort eget papper och använder komposten för jordförbättringar i våra odlingar. Vi har skräpplockardagar vilket inte bara gör det fint i vår närmiljö utan barnen blir samtidigt medvetna om skadan med nedskräpning och vilka föremål som inte ska slängas i naturen.

- **Odlingar**

I både inom- och utomhusmiljön får barnen möjlighet att så och odla. Varje år sår vi till exempel gurkfrön och sätter potatis tillsammans med barnen. Det finns även rabarber, vinbär och äpplen på förskolegården. Under våren 2016 har vi lagt extra stor vikt vid odlingar och experimenterat med fröer, bönor och kärnor.

- **Skapande verksamhet**

Barnen får möjlighet att skapa med material som de har samlat från skogen vilket inte bara utvecklar fantasin utan de får även en chans att bekanta sig med naturens resurser på ett lekfullt sätt.

- **Experiment**

Med utgångspunkt från Utbildningsradions program ”Tiggy Testar” har vi tillsammans med barnen utfört experiment som berört kemi, fysik och teknik. ”Vad flyter och vad sjunker?” och ”kan man blåsa upp en ballong på något annat sätt än med munnen?” är exempel på undersökningar som vi genomfört.

- **Teknik**

Barnen har tillgång till material för tekniklek, gärna material från skogen men även giftfritt och ofarligt återvinningsmaterial. Vi tillåter barnen att använda leksaker på ett annat sätt än

vad de egentligen är till för, endast fantasin sätter gränser då till exempel innebandymål blir till hundkojor och cyklar blir till en glasskiosk. Vi uppmuntrar barnen att bygga och konstruera på olika sätt med olika material som till exempel klossar, kaplastavar, toarullar och kartonger.

Analys

Det här året har stort fokus legat på Naturvetenskap och Teknik då en förskollärare deltog i en kurs ”naturvetenskap och teknik i förskolan med didaktisk inriktning” på 7,5hp vid högskolan i Gävle. Vi blev alla inspirerade vilket bidrog till mer arbete kring natur och teknik. Vi startade ett temaarbete där vi använde oss av Utbildningsradions program (Tiggy Testar) och lärarhandledningar för att enklare kunna utföra, beröra och följa upp de olika ämnena inom naturvetenskap, men framförallt för att kunna använda oss av olika tekniker för att lära på olika sätt (filmvisning, samtal, konkreta experiment). Genom dokumentation som barnen var delaktiga i, både innan och efter experimenten, kan vi se att barnet genom samtal tillsammans med oss ser sitt eget lärande.

Enligt föräldraenkäten tycker 95 % (5 % vet inte) att förskolan arbetar med att utveckla barnens förståelse för naturvetenskap och teknik.

Utvecklingsförslag och åtgärder till nästa år

Vi kommer att fortsätta arbetet med naturvetenskap och teknik. Vi är nöjda med årets prestationer och kommer därmed att fortsätta utveckla teman som berör dessa ämnen utifrån barnets intresse. Följande punkter vill vi utveckla till kommande läsår:

- Vi vill besöka naturens hus med de äldsta barnen på Enebo.
- Göra eget papper tillsammans med barnen.
- Göra ett komposteringsexperiment.

8 Mål: Andelen förskollärare i förskolan ska vara lägst 50 %

Beskrivning av nuläget på vår förskola

- På Enebo arbetar 3 förskollärare (55 %).
2,45 heltidstjänster i barngrupp.
- Två förskollärare arbetar med de äldre barnen, 18 st.
En förskollärare arbetar med de yngre barnen, 8 st.
- Föräldrasamtal har utförts av förskollärarna och barnskötare.
Förskollärarna driver det övergripande pedagogiska arbetet tillsammans.
- En barnskötare studerar till förskollärare på distans.

Analys

Enebo är en arbetsplats där alla föräldrar är intresserade och delaktiga, de är våra arbetsgivare. Genom deras engagemang har vi möjlighet att ha färre barn i barngrupperna och får mycket stöd och uppmuntran från föräldrarna. De föräldrar som har sina barn på Enebo uppskattar att deras barn är i grupper med färre barn. Föräldrarna känner varandra, pedagogerna och alla barn väl. Föräldrarna får mer information om verksamheten än vad som är brukligt genom fem föreningsmöten under läsåret.

Enligt kundenkäten tycker 100 % av föräldrarna att deras barn har kompetent personal.

Utvecklingsförslag och åtgärder till nästa år/ långsiktig lösning

En förskollärare kommer att sluta arbeta på Enebo till hösten 2016 och ersätts i januari av en barnskötare som studerar till förskollärare och tar sin examen i december 2016. Vi har även rekryterat en erfaren barnskötare som börjar sin anställning i augusti.

9 Nyckeltal

Ur Våga Visa - kundenkät och självvärdering

VÅGA VISA, i procent	KUNDENKÄT 2014	KUNDENKÄT 2015	KUNDENKÄT 2016
"Alla föräldrar anser att barnen känner sig trygga"	96	95	100
"Det är arbetsro i barngruppen"	96	100	100

Kommentarer och analys till nyckeltal

Årets resultat visar att samtliga föräldrar anser att "mitt barn är tryggt i förskolan" samt att "mitt barn har en god arbetsmiljö". Föräldrarnas bild av förskolan stämmer överens med hur personalen upplever arbetsron och tryggheten i förskolan.